Prije 31 godinu, 5. kolovoza 1995., na Kninskoj tvrđavi hrvatski branitelji razvili su 20-metarsku hrvatsku zastavu, koja je simbolizirala oslobođenje Knina, ali i drugih okupiranih hrvatskih područja te kraj višegodišnje srpske pobune i agresije.

Knin, središte srpske pobune od kolovoza 1990., oslobođen je drugog dana vojno-redarstvene operacije Oluja, ključne operacije Domovinskog rata. Počela je u svitanje 4. kolovoza i u 85 sati, koliko je trajala, promijenila tijek Domovinskog rata, Hrvatskoj donijela mir, omogućila povratak prognanika, dovela do Daytonskog sporazuma.

Podizanje hrvatske zastave na Kninskoj tvrđavi već je više od tri desetljeća jedan od najprepoznatljivijih simbola pobjede u Domovinskom ratu te središnji čin državnog obilježavanja Dana pobjede i domovinske zahvalnosti.

Trojica Puma koji su skinuli srpsku zastavu

Nakon ulaska hrvatskih snaga u Knin pripadnici 7. gardijske brigade Puma iz Varaždina, prema zapovijedi generala Ivana Koradea, s jarbola na Kninskoj tvrđavi, između 9, 30 i 10 sati, skinuli su srpsku zastavu. Na jarbol su se među prvima popeli gardisti Jasmin Hadžić, Mario Bilać i Eduard Baltić, a zbog zapetljanog mehanizma veliki hrvatski barjak nisu mogli odmah podignuti na jarbol nego su ga razvili preko zidina tvrđave. Zastava je potom postavljena na jarbol, a dan poslije, prilikom dolaska u oslobođeni Knin, dočekala je prvog hrvatskog predsjednika Franju Tuđmana.

Originalna hrvatska zastava podignuta na Kninskoj tvrđavi u kolovozu 1995. danas se čuva u Hrvatskom memorijalno-dokumentacijskom centru Domovinskog rata u Zagrebu.

Ceremoniju podizanja hrvatske zastave na Kninskoj tvrđavi i ove će godine uz izvođenje hrvatske himne najaviti zvonjava kninskih crkvenih zvona, nakon čega će uslijediti počasni plotuni.

Središnja svečanost održat će se na stadionu NK Dinara, odakle će okupljeni putem videoveze pratiti podizanje zastave. U programu su predviđena obraćanja državnog vrha, čitanje povjesnice vojno-redarstvene operacije Oluja i imena poginulih i nestalih hrvatskih branitelja u toj operaciji.

Na Kninskoj tvrđavi postrojit će se 245 kadeta Hrvatske vojske i polaznika Policijske akademije u znak sjećanja na poginule i nestale hrvatske branitelje u Oluji, nakon čega će uslijediti prikaz sposobnosti Hrvatske vojske i policije te letački program Hrvatskog ratnog zrakoplovstva.

Od balvan-revolucije do poraza

Početak rata na kninskom području veže se uz tzv. balvan-revoluciju u kolovozu 1990., kada su pobunjeni lokalni Srbi postavljanjem barikada započeli pobunu protiv nove hrvatske vlasti izabrane toga proljeća na prvim višestranačkim izborima nakon desetljeća komunističke vlasti.

Tijekom 1991. ta je pobuna prerasla u otvoreni oružani sukob, potpomognut Jugoslavenskom narodnom armijom, a Knin je postao političko i vojno središte "samoproglašene Republike

Phoca PDF

Srpske Krajine".

Hrvatsko stanovništvo bilo je prognano iz grada, koji je ostao izvan ustavnopravnog poretka Republike Hrvatske sve do vojno-redarstvene operacije Oluja i njegova oslobađanja 5. kolovoza 1995.

Vojno-redarstvena operacija Oluja započela je 4. kolovoza te godine napadom hrvatskih snaga na bojišnici dugoj gotovo 600 kilometara. Već sljedećeg dana oslobođen je Knin, a u hrvatski ustavnopravni poredak vraćen najveći dio dotad okupiranog teritorija Republike Hrvatske.

Zbog strateškog i simboličkog značaja Knina njegovo je oslobađanje postalo ključni trenutak Oluje. Proces uspostave teritorijalne cjelovitosti države dovršen je mirnom reintegracijom hrvatskog Podunavlja 1998. godine.

Operacija je trajala 85 sati, a u njoj je oslobođeno više od 11.000 četvornih kilometara okupiranog područja.

Sudjelovalo je gotovo 200.000 pripadnika Hrvatske vojske i policije, poginula su 243 hrvatska branitelja, 1430 ih je ranjeno, dok se dvojica i dalje vode kao nestali.

Tradicionalnom budnicom Knin započeo proslavu 31. obljetnice Oluje

Tradicionalnom budnicom ulicama grada, u Kninu je u srijedu ujutro počela proslava 31. godišnjice Vojno-redarstvene operacije (VRO) Oluja te Dana pobjede i domovinske zahvalnosti i Dana hrvatskih branitelja, tijekom dana posjetitelji će moći uživati u bogatom programu.

Kao i svake godine, Knin je lijepo uređen, a kuće i zgrade ukrašene su hrvatskim zastavama. Već od 6 sati, u grad na proslavu dana ponosa i slave, dolaze brojni građani iz gotovo svih dijelova Hrvatske, a danas ih se očekuje desetak tisuća.

Nakon budnice u 6,30 sati, koja se kretala od vojarne 4. gardijske brigade Pauci, ulicom Kralja Tomislava, Trgom Oluje, Ulicom dr. Franje Tuđmana, Trgom dr. Ante Starčevića do mosta na Krki, program se nastavlja u 7,30 sati svetom misom u Crkvi Gospe Velikog Hrvatskog Krsnog zavjeta.

Misno slavlje predvodit će vojni ordinarij u Republici Hrvatskoj Jure Bogdan u zajedništvu sa šibenskim biskupom Tomislavom Rogićem.

Od 9 sati, ispred Spomenika hrvatske pobjede Oluja na Trgu dr. Ante Starčevića, odat će se počast poginulim, nestalim i umrlim hrvatskim braniteljima.

Središnja svečanost održat će se u 9, 40 sati na Stadionu NK Dinara te na Kninskoj tvrđavi.

Obitelji stradalih, hrvatskih ratnih vojnih invalida, braniteljskih udruga i najviši državni dužnosnici odat će počast poginulim, nestalim i umrlim hrvatskim braniteljima, položit će se vijenci. Na Kninskoj tvrđavi podići će se hrvatska zastava, čitati povjesnica i imena poginulih i nestalih u Domovinskom ratu, ispaljivat će se plotuni i zvoniti crkvena zvona. Očekuju se i prigodni govori

Phoca PDF

najviših državnih dužnosnika, glazbeni program, prikaz sposobnosti pripadnika Hrvatske vojske i policije, kao i letački program.

U podne će na Trgu dr. Ante Starčevića biti upriličen doček maratonaca, biciklista i motorista.

Za građane i goste od 11, 30 do 14 sati bit će organizirana i podjela tradicionalnog vojničkog graha.

Proslava 31. obljetnice Oluje, ključne operacije Domovinskog rata i Dana pobjede i Dana hrvatskih branitelja završava navečer u 21 sat koncertom na središnjem kninskom trgu. (Hina)

Phoca PDF